

**Code van goede praktijk
voor het vergunnen
van tussentijdse
opslagplaatsen voor
uitgegraven bodem**

**SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER**

**Code van goede praktijk
voor het vergunnen
van tussentijdse
opslagplaatsen voor
uitgegraven bodem**

Documentbeschrijving

1. *Titel publicatie*

Code van goede praktijk voor het vergunnen van tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem

2. *Verantwoordelijke Uitgever*

Danny Wille, OVAM, Stationsstraat 110, 2800 Mechelen

3. *Wettelijk Depot nummer*

D/2010/5024/76

4. *Aantal bladzijden*

14

5. *Aantal tabellen en figuren*

1

6. *Prijs**

7. *Datum Publicatie*

28 oktober 2010

8. *Trefwoorden*

Code van goede praktijk, samenwerkingsovereenkomst gemeenten 2008-2013, milieuvergunning, VLAREM, tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem

9. *Samenvatting*

Leidraad voor de gemeenten voor de vergunning van tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem – Versie 2.0

10. *Begeleidingsgroep en/of auteur*

OVAM, FEBEM

11. *Contactperso(n)en*

Dirk Dedecker, Koen De Prins

12. *Andere titels over dit onderwerp*

Gegevens uit dit document mag u overnemen mits duidelijke bronvermelding.

De meeste OVAM-publicaties kunt u raadplegen en/of downloaden op de OVAM-website: <http://www.ovam.be>

* Prijswijzigingen voorbehouden.

Inhoudstafel

1	Grondverzetsregeling	9
2	Vlarem-wetgeving	11
3	Code van goede praktijk – Vergunningsvoorwaarden	13

Inleiding

In hoofdstuk 2 - Specifieke Bepalingen - van de Samenwerkingsovereenkomst Gemeenten 2008-2013 bepaalt art. 2 van de basis van het thema bodem dat de gemeente zich voor het vergunnen van tijdelijke grondopslagplaatsen baseert op de code van goede praktijk, opgesteld door de OVAM.

De integrale samenwerkingsovereenkomst Gemeenten 2008-2013 is te raadplegen op de website van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie onder volgend adres <http://www.lne.be/doelgroepen/lokale-overheden/so-2008-2013/nieuwe-so-2008-2013>.

Voor de tussentijdse opslagplaatsen van klasse 2 levert de gemeente de milieuvergunning af. De gemeente kan daarbij bijkomende voorwaarden opleggen. In de code van goede praktijk voor het vergunnen van tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem is aangegeven welke voorwaarden door VLAREM worden opgelegd, en welke bijkomend door de vergunningverlener kunnen opgelegd worden. De code van goede praktijk is samengesteld op basis van een aantal documenten die van kracht zijn voor de betreffende inrichtingen (VLAREM II (rubrieken 5.2 en 5.61), VLAREBO (hoofdstuk 13) en de Code voor Goede Praktijk voor het werken met uitgegraven bodem (OVAM/VITO). De verschillende documenten met betrekking tot de wetgeving voor het gebruik van uitgegraven bodem zijn te raadplegen op de website van de OVAM onder volgend adres <http://www.ovam.be/jahia/Jahia/pid/591>

1 Grondverzetsregeling

Begin 2004 werd de regelgeving betreffende grondverzet van kracht in Vlaanderen. Het doel hiervan is verspreiding van bodemverontreiniging door grondverzet tot een minimum te beperken. Concreet betekent dit dat de uitgegraven bodem op een milieuhygiënisch correcte manier gebruikt moet worden en dat de verwerking, het transport en het gebruik van de uitgegraven bodem administratief traceerbaar is, van beginpunt (uitgraven), via tussenstations, tot het eindpunt (plaats van gebruik, verwerking).

Tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem zijn een belangrijke schakel bij de uitvoering van grondwerken omdat ze als 'tussenstations' optreden waar uitgegraven bodem tijdelijk wordt opgeslagen in afwachting dat hij op een andere plaats gebruikt kan worden. Voor de partijen uitgegraven bodem die er worden opgeslagen kan een erkend bodemsaneringsdeskundige een technisch verslag (TV) opmaken. In welke gevallen een technisch verslag moet opgemaakt worden, wordt bepaald in hoofdstuk 13 van het VLAREBO. Het technisch verslag heeft als doel de milieuhygiënische kwaliteit van de uitgegraven of uit te graven bodem te bepalen. De vastgestelde kwaliteit bepaalt het verdere gebruik van de bodem: gebruik als bodem, bouwkundig bodemgebruik of gebruik als vormvast product.

De grondverzetsregeling bepaalt dat het transport naar een tussentijdse opslagplaats van meer dan 50 m³ uitgegraven bodem waarvoor de opmaak van een technisch verslag verplicht is, moet gemeld worden bij een erkende bodembeheerorganisatie. Daaropvolgend meldt de tussentijdse opslagplaats de ontvangst van de uitgegraven bodem aan de erkende bodembeheerorganisatie. Bij de opslag van de uitgegraven bodem volgt de niet-erkende tussentijdse opslagplaats een procedure die een erkende bodembeheerorganisatie in staat stelt de uitgegraven bodem te traceren.

Een tussentijdse opslagplaats voor uitgegraven bodem vergund onder rubriek 61 van VLAREM kan enkel uitgegraven bodem accepteren die voldoet aan een toepassing overeenkomstig VLAREBO. Dit betekent dat de uitgegraven bodem die op de tussentijdse opslagplaats voor uitgegraven bodem opgeslagen ligt, niet verontreinigd mag zijn. De samenstelling van de uitgegraven bodem die er opgeslagen ligt is van die aard dat de bodem opnieuw in aanmerking komt voor gebruik volgens de bepalingen van hoofdstuk XIII van het VLAREBO.

Een tussentijdse opslagplaats voor uitgegraven bodem vergund onder rubriek 2.1.3. van VLAREM kan uitgegraven bodem accepteren die niet voldoet aan een toepassing overeenkomstig VLAREBO. Ook voor de opslag van uitgegraven bodem waarvan bij acceptatie niet kan aangetoond worden d.m.v. een technisch verslag of een analyseverslag of de uitgegraven bodem voldoet voor gebruik volgens VLAREBO is rubriek 2.1.3. van toepassing. De samenstelling van de uitgegraven bodem die er opgeslagen ligt, is van die aard dat de bodem als afvalstof beschouwd wordt en eerst geanalyseerd of behandeld moet worden om in aanmerking te komen voor gebruik volgens de bepalingen van hoofdstuk XIII van het VLAREBO.

Afhankelijk van de kwaliteit van de uitgegraven bodem en de hoeveelheid die op jaarbasis verwerkt wordt, moet een tussentijdse opslagplaats van uitgegraven bodem een milieuvergunning klasse 1, 2 of 3 bezitten. Tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem die vergund worden volgens klasse 2 of 3 werken onder gemeentelijk toezicht, wat inhoudt dat de gemeentelijke ambtenaar (milieubeambte) controleert of ze werken conform de betreffende wetgeving.

Ten slotte zijn er ook tussentijdse opslagplaatsen van uitgegraven bodem die minder dan een jaar in dienst zijn of minder dan 1000 m³ opslag hebben. Hiervoor is er binnen de huidige miliewetgeving helemaal geen vergunning of melding voorzien. Voor deze opslagplaatsen is het belangrijk om te controleren of installaties de vermelde criteria niet overschrijden en of kan aangetoond worden d.m.v. een technisch verslag of een analyseverslag of de uitgegraven bodem voldoet voor gebruik volgens VLAREBO en zodoende zonder vergunning mogen werken.

2 Vlarem-wetgeving

VLAREM I - Besluit van de Vlaamse regering houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning

Rubriek		Klasse
2.	Afvalstoffen	
2.1.	Opslag en overslag van afvalstoffen	
2.1.3.	Tussentijdse opslagplaats voor uitgegraven bodem die niet voldoet aan een toepassing als vermeld in het Bodemdecreet en het VLAREBO Bepaalde mechanische activiteiten, zoals het sorteren en/of zeven van uitgegraven bodem zijn begrepen in deze rubriek	
	1° met een capaciteit van maximaal 10 000 m ³	2
	2° met een capaciteit van meer dan 10 000 m ³	1
61.	Tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem Dit zijn permanente inrichtingen (die langer dan 1 jaar in exploitatie zullen zijn) voor grondpartijen die er tijdelijk worden gestockeerd. Bepaalde mechanische activiteiten, zoals het sorteren en/of zeven van uitgegraven bodem zijn begrepen in deze rubriek, en zijn niet vergunningsplichtig volgens rubriek 30.	
61.2.	Tussentijdse opslagplaats voor uitgegraven bodem die voldoet aan een toepassing overeenkomstig het VLAREBO	
	1° met een capaciteit van 1000 m ³ tot en met 10.000 m ³	3
	2° met een capaciteit van meer dan 10.000 m ³	2

VLAREM II - Besluit van de Vlaamse regering houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne

De sectorale voorwaarden van voornoemde rubrieken zijn onder hoofdstukken 5.2. en 5.61. terug te vinden.

3 Code van goede praktijk – Vergunningsvoorwaarden

Voor zover de voorwaarden niet opgenomen zijn in de sectorale voorwaarden van Vlarem II adviseert de OVAM om ook de volgende bepalingen mee op te nemen in de vergunning:

Terreinindeling

- een omheining;
- een acceptatielokaal;
- een wasplaats voor vrachtwagens;
- een vloeistofdichte verharde ondergrond voor de opslag van uitgegraven bodem die niet voldoet aan de voorwaarden voor vrij gebruik en van uitgegraven bodem zonder technisch verslag en/of analyseverslag;
- hemelwater dat in contact komt met gronden die niet voldoen aan de waarden voor vrij gebruik (bijlage V van VLAREBO) en gronden zonder technisch verslag en/of analyseverslag dient als verontreinigd aanzien te worden. Er dient ten allen tijde aan de lozingsnormen voldaan te worden.

Werkplan

- de aanvaardings- en weigeringscriteria voor de uitgegraven bodem;
- de opslagcapaciteit;
- een beschrijving van het gehanteerde traceerbaarheidssysteem en een exemplaar van de documenten gebruikt in het kader van de traceerbaarheid van uitgegraven bodem;
- een stroomschema van de materialen in functie van de opeenvolgende handelingen vanaf de aanvoer tot de afvoer van de uitgegraven bodem;
- de verwerkingwijze van de aangevoerde uitgegraven bodem indien de inrichting (tijdelijk) buiten werking is.

Registers

- Per aangevoerde partij bevat het aanvoerregister een samenvattende lijst met de data van aanvoer, de kwaliteit van de uitgegraven bodem en de aangevoerde hoeveelheden. De geweigerde vrachten worden geregistreerd met vermelding van de reden van weigering;
- Per afgevoerde partij bevat het afvoerregister een samenvattende lijst met de data van aanvoer, de kwaliteit van de uitgegraven bodem en de afgevoerde hoeveelheden. De afschriften van de vrachtbrieven worden in oplopende volgorde geklasseerd;
- In het bewerkingsregister worden de gegevens opgenomen van de bewerkte partijen (uitzeven puin) uitgegraven bodem.

Voorraadbeheer

- alle voorraadhoppen worden duidelijk geïdentificeerd met een naamplaat;
- Partijen uitgegraven bodem die nog moeten bemonsterd , worden zodanig opgeslagen dat een representatieve bemonstering mogelijk is.

Projectdossier

- Van elke afzonderlijke partij uitgegraven bodem wordt een projectdossier bijgehouden. Hierin zijn volgende gegevens opgenomen:
 - technisch verslag of de analyseresultaten van de uitgegraven bodem;
 - de eventuele bewerking van de uitgegraven bodem;
 - de bestemming van de afgevoerde uitgegraven bodem;
 - het bodembeheerrapport van de afgevoerde uitgegraven bodem.

Voor een correcte werking van de tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem is het ook belangrijk dat de vergunningaanvrager gewezen wordt op volgende verplichtingen:

- De tussentijdse opslagplaats moet beschikken over een door een erkende bodembeheerorganisatie goedgekeurde interne traceerbaarheidsprocedure houdende de organisatie van de aanvoer, het beheer en de afvoer van de uitgegraven bodem, inclusief controleprocedures (zintuiglijk onderzoek, milieuhygiënisch onderzoek) die gevolgd worden bij aanvoer van uitgegraven bodem;
- Onder geen beding mogen tussentijdse opslagplaatsen van rubriek 61.2 verontreinigde bodems aanvaarden. Concreet wil dit zeggen dat ze geen uitgegraven bodem mogen aanvaarden die de normen voor bouwkundig bodemgebruik overschrijden (VLAREBO, bijlage VI);
- Het moet benadrukt worden dat het mengen van partijen uitgegraven bodem met het oog op verdunnen van verontreiniging ten strengste verboden is;
- De mechanische activiteiten die vergund kunnen worden onder de rubrieken 2.1.3 en 61.2 zijn beperkt tot het afzeven van maximaal 25 % steenpuin. Indien het percentage uit te zeven stenen meer dan 25 % bedraagt, is het zeven vergunningsplichtig onder rubriek 2.2.2.a.;
- De uitgezeefde steenfractie kan pas als secundaire grondstof hergebruikt worden indien voldaan wordt aan de voorwaarden van het Vlarea. Volgens de lijst van bijlage 4.1 van VLAREA kan het afgezeefde steenpuin maar hergebruikt worden als secundaire grondstof indien deze afkomstig zijn van een vergunde recuperatie-inrichting voor bouw- en sloopafval en is een Copro- of gelijkwaardige keuring verplicht;
- De door de zeef vallende bodem wordt gebruikt volgens de voorwaarden bepaald in of krachtens het Bodemdecreet wordt gebruikt. De afzet gebeurt steeds volgens de bepalingen van de grondverzetsregeling.

In het advies van de OVAM voor de vergunning van tussentijdse opslagplaats voor uitgegraven bodem die niet voldoet aan een toepassing overeenkomstig hoofdstuk XIII van het VLAREBO zijn volgende bepalingen opgenomen:

- Wanneer steenpuin gezeefd wordt uit een partij bodem waarvan de samenstelling nog niet gekend is, kan dit steenpuin niet rechtstreeks afgevoerd worden naar een COPRO- of gelijkwaardig gekeurde breekinstallatie. Dit steenpuin dient apart opgeslagen te worden tot de samenstelling van de partij bodem gekend is aan de hand van een analyseverslag. Steenpuin afkomstig uit verontreinigde grond dient indien nodig eerst gereinigd te worden alvorens het wordt afgevoerd voor gebruik / het kan gebroken worden tot gerecycleerd granulaat;
- Het behandelen (zoals zeven, keren, enzovoort) van grond/slib/ruimingsspecie met concentraties aan verontreinigende stoffen hoger dan 25 ppm BTEX of 50 ppm vluchtige alkanen (C6-C10) moet in een afgesloten ruimte gebeuren met luchtafzuiging en aangepaste gasreiniging (actief koolfilter of biofilter).